

Marita Petersen, formaður javnaðarflokksins um bygnaðarbroytingar í almenna sektorinum:

- Vit mugu sjálvi hava eina meining um hvussu vit skipa okkara umsiting

-Tað er neyðugt at umskipa ella styrkja miðfyrisingina. Men tað er av stórum týðningi, at valdu politikararnir kenna tær meginreglur eftir hvørjum nýggi forstjórin í Tinganesi skal gera sínar broytingar. Hetta gera teir ikki í dag segði Marita Petersen, formaður javnaðarflokksins á tingi undir figgjarlógarviðgerðini. Hon ynskti tí at fáa at vita frá lögmanni, hvørja uppgávu forstjórin hevur fingið, hvussu hon er orðað og við hvørjum grundgevingum.

Men áðrenn hon nam við henda áhugaverda spurning tosaði um stöðuna í samfelagnum. Hon segði:

Høvuðstølini í hesum uppskoti eru ikki so nógv øðrvísi enn undanfarin ár, hvørki inntøkur ella útreiðslur – tó eitt kvink rætta vegin.

Önnur tekin eru eisini í samfelagnum um, at tað gongur frágari. Lønargjaldingarnar í fiskivinnuni eru í vøkstri, fráflytingin er væl minni, sethúaloysnin lættir nakað um hjá nógvum familjum, kommunuavtalarnar gevur fleiri kommunum møguleika at seta skattaprocentið niður, og/ella at seta meiri virksemini í gongd.

Men enn eru ikki allar súðir syftar.

Tað er álvarsligt, at útflutningstølini eru so lága, at arbeiðsloysið er so stórt enn, at fólk enn flyta og serstakliga, at skattatrystið er so stórt.

Bygnaðarbroytingar í almenna sektorinum

Í viðmerkingunum verður stórir dentur lagdur á, at hallið er farið niður. Tað er neyðugt fyri, at skuldin ikki veksur ov nógv, og tí at hallið skal figgjast.

Eitt av amboðunum at fáa hallið á figgjalogini niður ella burtur, er at gera spurningar í almennu útreiðslum, og landsstýrið sigur, at hetta skal gerast við bygnaðarbroytingum í almenna sektorinum.

Landsstýrið hevur stórar ætlanir hesum viðvíkjand. Andstøðumenn hava gjørt nógvar viðmerkingar um ætlanirnar hjá landsstýrismanninum í figgjarmálum at seta bólk í hesum sambandi.

Víst verður á, at hetta er í stríð við stýrisskipanarlógina. Sjálf haldi eg, at menn hava fullkomiliga misskilt okkurt. Orðing landsstýrismansins er ein innbjóðing til flokkarnar at vera við at seta sín dóm á hetta arbeiði,

at siga sína hugsan og vísa, hvat teir vilja gera.

Sjálvsagt er tað landsstýrið, sum skal taka tær fyrisingarlígru avgerðirnar, og lógtingið tær neyðugu lóggávulígru avgerðirnar.

Men tað, sum tú kanst spyrja um, er, hvat meinir landsstýrið við, tá teir tosa um bygnaðarbroytingar?

Hvør er setningur forstjórans

Fyri stuttum varð forstjóri settur í Tinganesi. Sagt verður, at arbeiðsuppgáva

ella styrkjast, so má eisini stóða takast til, ta fyrising, sum er uttan fyri Tinganes.

Tað, sum eg sóknist eftir, er, eftir hvørjum meginreglum skal nýggi forstjórin gera sínar broytingar, hvønn setning hevur landsstýrið givið honum?

Hetta er av stórum týðningi fyri allar borgarar, og vit valdu politikararnar mugu kenna hesar meginreglur ella fáa møguleika at siga okkara hugsan um, hvussu vit halda umsitingin eigur at vera skipað.

Tað kann ikki vera rætt, at landsstýrið ongur tankar hevur um hetta álvars mál. Tað ber ikki til, at vit senda boð eftir einum útlandingi og siga við hann: ger tú, sum tú heldur er best, vit hava onga meining.

Tí ein beinleiðis spurning, til lögmanns: hvørja uppgávu hevur forstjórin fingið, hvussu er hon orðað og við hvørjum grundgevingum?

Samhaldsfasta sam- felagið á varðveitast, eisini í vánalígrum tíðum

Ein væl skipað umsiting hevur sjálvsagt stóra ávirkan á rakstrarútreiðslurnar. Men á figgjalogini sæst, at størri parturin av almennu útreiðslum eru lógarbundnar ella á annan hátt bundnar at lógarásetingum (dømi: pensiónslógirnar á almannaokinum og útbúgvingarlógirnar á undirvising-arekinum).

Ti verður eisini neyðugt at kanna tær lógarbundnu útreiðslurnar, og vita um til ber at gera broytingar, uttan at lækka tænastustøðið.

Javnaðarflokkurin hevur síðani hann varð stovnaður stríðst fyrri at byggja upp eitt samhaldsfast samfelag, har øll hava rætt til heilsu- og almannastrygd, og har allir borgarar uttan mun til figgjarlígrar umstøður, kunnu fáa

Formaður javnaðarflokksins vil vita frá lögmanni, hvørja uppgávu forstjórin í Tinganesi hevur fingið, hvussu hon er orðað og við hvørjum grundgevingum!

skúlagongd og útbúgving. Tað hevur eydnast, sjálvsagt í samvinnu við aðrar flokkar, at byggja upp eitt slíkt vælferðarsamfelag.

Men hetta kostar pening, og vit mugu royna at finna tær bestu og ódyrasta skipanir. Spurningurin er: skulu vit nýta peningin, vit

hava, øðrvísi? Skulu tey, sum klára seg uttan, hava minni, og tey, sum hava verulígru tær, hava meira?

Hesar spurningar og nógvar aðrar mugu vit viðgera. Vit hava ábyrgd av og skyldu til at varðveita samhaldsfasta samfelagið – eisini í vánalígrum tíðum.

Marita Petersen undir figgjarlógarviðgerðini:

Vinnulív annað enn bara fiskur

-Tá umræður okkara vinnulív, so tykist okkara hugflog ikki at røkka longur enn til fiskivinnu. Men vinnulív kann vera so nóg annað. Vit mugu finna aðrar vinnumøguleikar segði formaður javnaðarflokksins Marita Petersen m.a. undir viðgerðini av figgjalogini. Hon segði m.a.:

Økt virksemini

Annar tættur, sum skal virka fyri at fáa hallið niður, er økt virksemini. Víst verður á, at skaptir eru karmar fyri at menna verandi vinnu, og skaptir eru fyritreytir fyri nýggjum vinnum. Men, sum tað stendur í viðmerkingunum, tað tykist at taka langa tíð, áðrenn verkætlanir gerast veruleiki.

A figgjalogum undanfarin ár vórðu gjord tilmál, sum skuldu virka við til, at vit fingu fleiri nýggj arbeiðsplass. Men tíverri mugu vit ásjóna, at ikki er nóg mikið við lóggávu og heimildum at stuðla til at fáa vinnu í gongd.

Uppskotið um at koyra lórnar niður fer heldur ikki at hava tann eksplosiva týðning fyrri virksemini í landinum, sum onkur vil fyrigykla okkum.

A greinum um 'Fiskilívi' og 'Vinnulívi' sæst, hvørji tilmál, landsstýrið ætlar at seta í verk fyrri at økja um virksemini. Alt gott um tað, sum har stendur, men ikki eru nakrar kollveltandi broytingar í mun til undanfarin ár.

Kanska heldur eitt afturstig í mun til seinastu tvey árin, tá vit høvdu sett av bæði 9 mió. til framtaksfelag og 25 mió. til vinnutremjandi virksemini.

Vinnulív kann vera annað enn fiskivinna

Føroyskt vinnulív er fiskivinna og tað arbeiði, sum er ein fylgja av fiskivinnuni, fyrst og fremst virksemini í fiskiðnaðinum. Longur tykist okkara hugaheimur ikki at ferðast í sambandi við føroyskt vinnulív.

Men av royndum vita vit, hvussu svikalígt tað er bert at byggja á fiskin, og hvussu viðbrekin fiskivinnusamfelag eru.

Vit mugu finna aðrar vinnumøguleikar, og hvørji kunnu teir vera?

Skulu vit sjálf byggja upp ein idna, skulu vit fáa onnur at koma her við sínum idnaði, skulu vit gerast ein figgjarmiddelpil ella skulu vit gera okkurt heilt annað.

Nóg uppskot hava verið frammi, nóg av hesum ljóða eisini skilagóð, og eitt er víst, vit mugu royna fleiri vegir, skal virksemini økja munandi og varandi.